

کشورهای اروپایی همراه با آمریکا هم از لحاظ عهدشکنی و بداخلاقی کمتر از آمریکا نیستند؛ آن‌ها هم مثل آمریکایی‌ها لکن در مقام زبان‌بازی و حرف زدن طلبکارند؛ همیشه طلبکارند. گویا این ما بودیم که مدت‌ها مذاکره را به مسخره گرفتیم و تعهداتمان را زیر پا گذاشتیم و عمل نکردیم؛ این کاری است که آن‌ها کردند. (۱۴۰۰/۰۶/۰۶) www.basirat.ir

▼ حرف روز

شفافیت اقتصادی کلید خورد!

در روزهای گذشته، دولت دو گام مهم در جهت ایجاد شفافیت اقتصادی برداشت؛ یکی الزام ناشران سازمان بورس اوراق بهادار به انتشار فهرست زمین و ساختمان‌هایشان و دیگری الزام بانک ملی به انتشار صورت‌های مالی. بر اساس این آمارها زیان انباشته بانک ملی ۶۷ هزار میلیارد تومان معادل ۷۳ درصد کل سرمایه بانک است. همچنین صورت‌های مالی هفت بانک بورسی، نشان از زیان ۱۱۹ هزار میلیارد تومانی این بانک‌ها در سال ۹۹ دارد.

نکات تحلیلی: ۱- انتشار صورت‌های مالی بانک ملی توسط وزیر اقتصاد، نقطه شروعی در ایجاد شفافیت و نظارت بر عملکرد بانک‌ها است که باید به سرعت به سایر بنگاه‌های اقتصادی و دیگر سازمان‌های دولتی تعمیم داده شود. ۲- در خصوص شرکت‌های بورسی اگرچه اطلاعی در خصوص دارایی‌های ثابت و زمین و ساختمان وجود داشت، اما این اطلاعات مبهم و کلی بود. شفاف‌سازی اخیر به تصمیم‌گیری بهتر سهامداران و جلوگیری از ایجاد رانت و تخلفات حقوقی‌ها در بورس، کمک بزرگی خواهد کرد. ۳- اقتصاد در کشور ما بانک محور است. بر همین اساس وظیفه تأمین مالی بنگاه‌ها بر عهده آن‌ها گذاشته شده است؛ اما صورت‌های مالی بانک‌ها نشان داده که متأسفانه بانک‌ها با فعالیت گسترده در بخش‌های غیرمولد مثل زمین و املاک و ...، از وظیفه ذاتی خود (تأمین مالی بنگاه‌ها) فاصله گرفته‌اند؛ لذا به نظر می‌رسد دولت باید از تک‌بعدی بودن تأمین مالی اقتصاد فاصله گرفته و به فکر چندوجهی کردن آن باشد. چراکه زیان انباشته بانک‌ها دورنمای مثبتی را نشان نمی‌دهد. ۴- با توجه به عملکرد ضعیف بانک‌ها، باید سهم بازار را در اقتصاد بیشتر کرد. آمارها حکایت از سهم ۲۵ درصدی بازار سرمایه در تأمین مالی اقتصاد دارد که به نسبت ظرفیتی که می‌توان در این بازار ایجاد کرد، سهم پایینی است. لذا باید به دنبال تنوع‌سازی در تأمین مالی بنگاه‌ها پرداخت و محوریت اقتصاد را بر هر دو مقوله بازار و بانک قرار داد. ۵- بازار سرمایه نیز گرچه از حیث شفافیت و توانایی تأمین مالی، وضعیت نسبتاً مناسبی دارد؛ اما رویکرد بازارگردان‌ها و عملکرد کارگزاری‌ها در بازار سرمایه انحصاری بوده و نیازمند نظارت بیشتر است.

نکته راهبردی: اقدام دولت در ایجاد شفافیت در بانک‌ها و بورس که با توجه به اعلام نظر توثیقی وزیر اقتصاد، تداوم خواهد داشت، منجر به شفافیت و نظارت بهتر بر عملکرد حلقه‌های اقتصادی شده و کاهش ریسک سرمایه‌گذاری و جذب سرمایه‌گذار در اقتصاد را رقم خواهد زد. (نویسنده: علی محمدی)

▼ گزارش روز

تشدید شکاف در آن‌سوی آتلانتیک

قرارداد فروش زیردریایی‌های پیشرفته به استرالیا که در فرانسه از آن با عنوان «معامله قرن» یاد می‌شد، تحت فشار ایالات متحده، لغو شد. این اقدام، منجر به بحران دیپلماتیک بین پاریس و واشنگتن که هر دو عضو دائم شورای امنیت و ناتو هستند، شده است.

گزاره‌های تحلیلی: ۱- قرارداد پیچیده و مهم خرید ۱۲ زیردریایی برقی - دیزلی از گروه صنعتی فرانسوی «ناوال» به ارزش ۵۶ میلیارد یورو، در سال ۲۰۱۶ بین فرانسه و استرالیا امضا شد. ناوال متعهد شده بود، زیردریایی‌های «آتک» را برای استرالیا بسازد که قرار بود از زیردریایی‌های اتمی «باراکودا»ی فرانسوی در آینده تولید شوند. مقابله با فشارهای چین در اقیانوس آرام، یکی از اهداف اصلی و راهبردی استرالیا از خرید زیردریایی‌های فرانسوی بود. تشکیل پیمان امنیتی - دفاعی سه‌جانبه استرالیا، آمریکا و انگلیس موسوم به آکوس (AUKUS)، از جمله دلایلی است که باعث لغو این قرارداد اعلام شده است. این در حالی است که مقابله با نفوذ رو به گسترش چین نیز هدف اصلی و بنیادین پیمان آکوس در منطقه است. ۲- در خصوص اهداف آمریکا از لغو قرارداد موسوم به «معامله قرن» فرانسه، دو گزاره قابل‌شناسایی است: نخست، نگرانی آمریکا از تحرکات فرانسه در اتحادیه اروپاست. در نشست قبلی اتحادیه اروپا، برای اینکه نشان داده شود کشورهای اروپایی در حال اتخاذ سیاست‌های نظامی، امنیتی و سیاسی مستقل از آمریکا هستند، تشکیل ناتوی اروپایی یکی از دستورکارهای مهم بود. با توجه به اینکه مسئول مدیریت و پیشبرد نگاه دیپلماتیک، امنیتی و دفاعی اتحادیه اروپا بر دوش فرانسه است، لذا آمریکا سعی دارد به نوعی پاریس را به دلیل اتخاذ چنین سیاستی به شدت تنبیه کند. دوم، انحصارطلبی آمریکا در فروش تسلیحات است؛ با نظر به اینکه استرالیا در پیمان آکوس حضور دارد، آمریکا متعهد شده که تعدادی زیردریایی برخوردار از موتور اتمی (و نه تسلیحات اتمی) ساخت این کشور که فناوری آن‌ها پیشتر در انحصار آمریکا و انگلیس بود را در آینده به استرالیا واگذار کند.

نکته پایانی: وزیر خارجه فرانسه از رفتار آمریکا در فسخ یک‌جانبه قرارداد، با عنوان «خنجر از پشت» نام برده است. این موضوع در کنار خروج آمریکا از افغانستان، نشان می‌دهد که آمریکا در چارچوب پیشبرد منافع خود، به متحدان اروپایی‌اش نیز اعتنا نمی‌کند. در هر حال هرچه هست، دوران برتری آمریکا رو به اتمام است. فرانسه که بزرگ‌ترین قدرت سیاسی، نظامی و امنیتی اتحادیه اروپاست، به‌طور جدی و ذیل نگاه «شارل دوگل» وارد روندهایی شده است که در حوزه دفاعی و امنیتی، هم فرانسه و هم اتحادیه اروپا را از آمریکا مستقل کند. برآیندی که از این مسائل دست می‌دهد این است که روند تشدید فاصله آمریکا با جایگاه هژمونی‌اش تسریع شده و ایالات متحده هرگز به دوران سابق قدرت و هژمونی خویش باز نخواهد گشت. (حمید خوش‌آیند)

▼ خبر ویژه

ابعاد جدیدی از شرارت نرم سعودی در منطقه!

رژیم سعودی چند سالی است با فعال‌سازی شبکه‌های رسانه‌ای متعدد، راهبرد جدیدی را با تمرکز بر استفاده از ابزار جنگ نرم برای پیگیری اهداف سیاسی و امنیتی دنبال می‌کند. اخبار موثق حاکی از تأسیس قریب‌الوقوع تلویزیون «آذربایجان اینترنشنال» توسط عربستان باهدف دامن‌زدن به شکاف‌های قومیتی و تشدید رویکردهای تجزیه‌طلبانه است. سعودی در می ۲۰۱۷ با تأسیس «مرکز اعتدال»، گام مهمی در حوزه جنگ نرم با محوریت شبکه‌های اجتماعی برداشت و پس‌از آن «ایران اینترنشنال» را باهدف اثرگذاری بر مخاطب ایرانی تأسیس کرد. ریاض چندی پیش و در بحبوحه تحولات افغانستان نیز اقدام به تأسیس تلویزیون «افغانستان اینترنشنال» کرد. اکنون با توجه به تصمیم سعودی برای تأسیس «آذربایجان اینترنشنال»، مشخص شده که این رژیم بنا بر دستورالعمل اتاق فکرهای غربی - صهیونیستی، تلاش می‌کند ابعاد شرارت‌های نرم خود را گسترش دهد.

رونمایی از دکترین سیاست خارجی دولت رئیسی در مجمع عمومی سازمان ملل!

آیت‌الله رئیسی در گفتگوی غیرحضورى در هفتاد و ششمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد، به مواضع دولت سیزدهم درباره مسائل منطقه‌ای و جهانی پرداخت و گفت: «آمریکا به جای تغییر روش زندگی خود با جهان، روش جنگ خود را تغییر می‌دهد. تحریم، روش جدید جنگ آمریکا با ملت‌ها است؛ تحریم دارو در دوران کرونا جنایت علیه بشریت است. سیاست جمهوری اسلامی ایران حفظ ثبات و تمامیت ارضی همه کشورهای منطقه است. اگر مجاهدت شهیدان سپهبد قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس نبود امروز داعش همسایه مدیترانه‌ای اروپا بود. رفتار گزینشی راه‌حل معضل تروریسم نیست؛ راه‌حل یمن توقف سریع و بدون قید و شرط تجاوز است. اگر در افغانستان حکومتی با مشارکت تمام مردم نیاید، امنیت به این کشور بر نخواهد گشت. امروز محاصره همه‌جانبه، غزه را به بزرگ‌ترین زندان جهان تبدیل کرده است. آزادی در کوله‌پشتی سربازان بیگانه جا نمی‌شود. امروز آمریکا از عراق و افغانستان خارج نمی‌شود، بلکه اخراج می‌شود. رژیم اشغالگر قدس بزرگ‌ترین تشکیلات تروریسم دولتی است. ما به وعده‌های دولت آمریکا اطمینان نداریم. سلاح اتمی هیچ جایگاهی در دکترین دفاعی و بازدارندگی ایران ندارد. ما چیزی بیش از خود خود نمی‌خواهیم. ایران گفتگویی را مفید می‌داند که نتیجه آن لغو تحریم‌های ظالمانه باشد. پروژه مقابله با ملت ایران به‌طور کامل شکست خورده؛ همه طرف‌ها باید به برجام متعهد باشند. من به دنبال تعامل مؤثر با همه کشورهای جهان بخصوص کشورهای همسایه هستم و دست آن‌ها را به گرمی می‌فشارم. دوران جدیدی آغاز شده است.»

این نیز گذشت و روسیاهی به ذغال ماند!

«ظریف» در پست اینستاگرامی خود با جمله «این نیز بگذرد» به انتقادات روزهای اخیر نسبت به خود واکنش نشان داد. این اقدام که بیشتر به یک مظلوم‌نمایی زرد شباهت دارد در حالی است که روز گذشته سید ابراهیم رئیسی از کسانی که واردات واکسن و پذیرش ایران در سازمان شانگهای را وابسته به پذیرش FATF معرفی می‌کردند، انتقاد کرده بود. رئیس‌جمهور کشورمان گفته بود: «متأسفانه شاهد بودیم که بعضی‌ها واردات واکسن یا حتی پیوستن کشور به سازمان شانگهای را متوقف بر پذیرش FATF کرده بودند و حتی در جلسات رسمی نیز بر موضع خود پافشاری می‌کردند». ظریف در حالی بدون هیچ‌گونه پاسخ به این مسئله، به شعر و شاعری روی آورده است که چند روز قبل نیز علی خضریان، نماینده مجلس نامه‌نگاری ظریف به مقامات کشور در خصوص اهمیت پذیرش FATF برای عضویت در سازمان شانگهای را رسانه‌ای کرده و آن را ادعاهای خلاف واقع، به‌منظور پیشبرد اهداف سیاسی جریان غرب‌گرا در داخل کشور دانسته بود. باین‌حال اکنون رویه کشور از غرب‌گرایی و حتی وابسته کردن سلامت مردم به مباحث سیاسی به سمت دیپلماسی فعالانه و همکاری با کشورهای دوست تغییر کرده و با واردات میلیون‌ها دز واکسن و پذیرش ایران در سازمان شانگهای، مردم در حال چشیدن طعم خدمت هستند. مسئولین دولت گذشته درصورتی که پاسخی برای این مسائل و ادعاهای خلاف واقع خود ندارند، سکوت کرده و اجازه دهند تا دولت عرصه را جهت خدمت‌رسانی به مردم بدون سیاسی‌کاری و عدول از ارزش‌های انقلابی فراهم کند.

چرا نشست ایران و ۱+۴ در نیویورک برگزار نمی‌شود؟

سخنگوی وزارت امور خارجه در واکنش به خبر نشست برجامی‌ها در نیویورک، گفت: «ملاقات‌ها با مقامات ۱+۴ در نیویورک به‌صورت دوجانبه برگزار خواهد شد و برنامه‌ای برای برگزاری نشست جمعی وزرای خارجه ایران و ۱+۴ وجود ندارد. خبر برگزاری چنین جلسه‌ای بیش از آنکه واقعیت داشته باشد، تلاش اروپا و آمریکا برای تحمیل چنین دستور کاری بر تهران بوده است. برگزاری سمبلیک این نشست با هدف گرفتن عکس یادگاری، آن‌هم بدون داشتن دستور کاری مشخص، فایده‌ای ندارد. کشورهای غربی، بدون تنظیم و ارائه دستور کاری مدون، در پی آغاز مذاکرات هستند، آن‌هم بدون اینکه نتایج مشخصی در افق گفتگوها دیده شود. تعجیل حساب‌نشده در آغاز مذاکرات آن‌هم بدون آماده کردن دستور کار هدفی، جز ثبت عکس یادگاری و هدایت ایران در مذاکراتی است که مسیر آن را غرب تعیین کرده است.» خطیب زاده اضافه کرد: «گفتگوهای وین به‌زودی و طی چند هفته آتی از سر گرفته خواهد شد و این به اطلاع ۱+۴ رسانده شده است.»

◀ **پیام سرلشکر باقری به نظامیان آمریکایی!** رئیس ستادکل نیروهای مسلح به مناسبت روز جهانی صلح، در پیامی نوشت: «سیرک صلح‌طلبانه غربی- صهیونیستی و عملکرد جنایت‌کارانه آمریکا در اقصی نقاط عالم، عمق فاجعه تهدید صلح را به تصویر می‌کشد و سرمایه‌گذاری و تأمین مالی نظامی قدرت‌های جهانی نیز هرگز نشانی از صلح‌طلبی در جهان ندارد. سربازان و نظامیان آزاداندیش ارتش آمریکا اجازه ندهند حاکمان بی‌خرد و جنایتکاران تروریست نشستند در اتاق‌های فرماندهی ارتش این کشور، با چهره‌پردازی‌های موهوم و سخیف، بین شما و حقایق و واقعیات بین‌المللی فاصله اندازند و شما را پیاده‌نظام سحرشده سیاست‌های جنگ‌افروزی خود قرار دهند!».

◀ **خطری کمتر از نیش پشه!** فرمانده کل سپاه گفت: «خطر رژیم صهیونیستی برای ما کمتر از نیش پشه است. وقتی برای بزرگ‌ترین امپراتوری نظامی بشر که آمریکا است، قدرت‌سازی می‌کنیم، دیگر قدرت‌های کوچک مانند رژیم صهیونیستی در معادلات ما حساب نمی‌شوند. برای شکست آمریکا قدرت‌اندوزی کرده‌ایم.»

◀ **قوامی: علت نابرابری‌ها در جامعه، یارانه‌های پنهان است!** معاون وزیر اقتصاد گفت: «با احتساب یارانه‌های بخش پتروشیمی، کالاهای اساسی، دارو و ... حدود ۱۰۵ میلیارد دلار یارانه پنهان پرداخت می‌شود. از سال ۹۰ تا ۹۹ طبق آمار، نابرابری افزایش یافته که مهم‌ترین دلیل آن، یارانه‌های پنهان است.»

◀ **راهکار مقابله با جاهلیت مدرن!** رئیس‌جمهور در آیین تجلیل از پیشکسوتان دفاع مقدس گفت: «امروز با یک جاهلیت مدرن مواجهیم. جاهلیت مدرن مجهز به علم و فناوری، سلاح و قدرت مالی و نظامی است و نداشته‌های خود را به عالم حُقه می‌کنند و زشت‌ترین کارها را به‌عنوان جلوه‌های تمدن و مدنیت معرفی می‌کند. آن قدرت عظیمی که می‌تواند چهره این جاهلیت را برملا کند، یاد شهیدان و بیان فلسفه عاشورا است.»

◀ **برنامه چین برای استفاده از «یوآن» در مبادلات جهانی!** شبکه خبری راشاتودی روسیه از قدرت گرفتن روزبه‌روز ارز چینی در مبادلات تجاری خبر داد و در گزارشی آورد: «انتظار می‌رود چین توافق‌نامه مشارکت اقتصادی جامع منطقه‌ای (RCEP)، روابط تجاری میان کشورها در منطقه آسیا- پاسیفیک را تقویت و فرصت‌های بیشتری برای استفاده از یوآن در پرداخت‌های دوجانبه و فعالیت‌های سرمایه‌گذاری ایجاد کند.»

◀ **کودتای نافرجام در سودان!** دیروز تلویزیون سودان ناگهان پخش زنده برنامه‌های خود را متوقف و اعلام کرد در این کشور کودتایی نافرجام صورت گرفته است. هم‌زمان، تصاویری در شبکه‌های اجتماعی از حضور تانک‌های ارتش در خیابان‌ها منتشر شد. پایگاه «المشهد السوداني» به نقل از یک منبع بلندپایه نظامی خبر داد، گروهی کودتاچی در تلاش برای به دست گرفتن کنترل سودان بوده‌اند. سخنگوی شورای انتقالی سودان نیز از مردم این کشور خواست تا برای دفاع از کشور به خیابان‌ها بیایند.